

DOI: 10.25140/2411-5215-2021-4(28)-75-82

УДК 330.52:004

JEL Classification: O14; O33

Інна Якушко

кандидат економічних наук, здобувач

Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая (Київ, Україна)

E-mail: yakushko_i@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1161-7383>**СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

У статті розглянуто питання визначення сутності цифрової трансформації, конкретизації особливостей цього процесу. З цією метою у статті проаналізовано сутність таких категорій, як «трансформація», «цифровізація». Для поглиблення розуміння сутності категорії «цифрова трансформація» у статті проаналізовано зміст сформованих наукових підходів до розгляду цієї дефініції. У результаті встановлено наявність багатоваріантності у трактуванні її змісту та на основі детального аналізу наукових концепцій її розгляду було запропоновано авторський підхід до тлумачення сутності зазначеної категорії. Також у статті ідентифіковано основні особливості цифрової трансформації.

Ключові слова: цифровізація; трансформація; цифрова трансформація; інформаційно-комунікаційні технології; економічна система.

Табл.: 1. Рис.: 2. Бібл.: 25.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток національної економіки відбувається в умовах активного поширення цифрових технологій у всьому світі. Нові інформаційно-комунікаційні технології сьогодні здійснюють значний вплив на функціонування всіх економічних суб'єктів, сприяють їхньому інноваційному розвитку, трансформації їх звичної моделі існування.

Цілком зрозуміло, що процеси цифровізації економіки будуть відбуватися і надалі, формуючи нові імпульси до розвитку економічних суб'єктів і загалом національного господарства. Цифрова трансформація означає інтеграцію цифрових технологій у всі сфери бізнесу, що приведе до принципових змін суспільного розвитку, форм господарювання, ефективного забезпечення цінностей та досягнення власних та спільних, економічних та соціальних цілей швидше, дешевше та з новою якістю [10, с. 213; 22]. Таким чином, враховуючи окреслене, сьогодні актуальними стають питання дослідження процесів цифровізації національної економіки, поглиблення теоретичних та прикладних аспектів їхнього розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Обґрунтування теоретичних положень цифрової трансформації, її сутності та особливостей впливу на розвиток систем різних типів розглядалися у працях таких учених: О. Бречко, Ю. Воржакова, І. Головачов, Г. Дергачова, М. Дубина, Л. Дюбохимець, А. Жаворонок, А. Козлянченко, Я. Колешня, Д. Крилова, О. Кульчицький, В. Марченко, Г. Назарова, Ю. Нікітін, О. Ніфатова, В. Руденко, М. Руденко, С. Сидоренко, І. Струтинська, О. Хлебінська, Г. Чмерук, К. Шапошников, С. Шкарлет, Є. Шпуляр та ін.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових робіт у напрямку дослідження процесів цифровізації національної економіки, враховуючи високий рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та їхній значний потенціал до трансформації окремих суспільних систем, питання поглиблення теоретичних положень щодо сутності цифрової трансформації, особливостей її впливу саме на розвиток економічних систем є актуальними та вимагають проведення нових досліджень.

Мета статті. Метою статті є поглиблення теоретичних положень щодо сутності цифрової трансформації, її впливу на розвиток національної економіки.

Виклад основного матеріалу. Дослідження почнемо з розгляду сутності категорії «цифрова трансформація». Для цього розглянемо більш предметно з початку зміст таких понять як трансформація та цифровізація. Одразу зауважимо, що серед науковців відсутній єдино узгоджений підхід до розгляду цих понять, що зумовлено їхньою складною природою, багатоаспектністю та складною взаємодією з іншими суспільними процесами.

Поняття трансформації є міждисциплінарним і використовується майже в усіх науках, характеризуючи процеси зміни різних за природою об'єктів [5; 25]. З позиції системного та синергетичного підходів всі системи змінюються в часі та циклічно. При цьому відбувається постійна їх трансформація. Особливо це стосується суспільних систем, які є макросистемами і розвиваються постійно у стохастичному зовнішньому середовищі, яке і формує імпульси до трансформаційних процесів. Таким чином, з одного боку, можна стверджувати, що трансформація – це незворотний процес якісних змін, проте, з іншого боку, виникнення та поширення деструктивних явищ у розвитку систем також є їх трансформацією. Існує багато різних підходів до розгляду сутності трансформації. Представимо окремі з них: 1) трансформація – зміна, перетворення виду, форми, істотних властивостей і т. ін. чого-небудь [6]; 2) трансформація є інтегрованим і множинним процесом, що складається зі значної кількості процесів різного рівня – трансформаційних процесів [9, с. 39-40]; 3) трансформація (від лат. *transformatio* – змінювати), на відміну від простої зміни елементів системи, означає такі перетворення системи, структури, форм і функцій, організації, відносин й інтересів, компонентів і параметрів, пропорцій і зв'язків, які спричиняють зміни цільової спрямованості дій економічних агентів і ролі того чи іншого сектору в національній економіці [1, с. 6].

Враховуючи окреслене, у статті трансформацію будемо розглядати у двох аспектах: кількісному – як сукупність значної кількості процесів, які приводять до зміни системи та основних параметрів її функціонування і розвитку, та якісному – вже як результат таких процесів, статичний завершений стан їх реалізації.

Розглянемо тепер сутність категорії «цифровізація». Сьогодні питання конкретизації змісту цієї категорії є надактуальними та досить детально розглядаються в науковій літературі. На рис. 1 представлено окремі концепції її розгляду.

Рис. 1. Наукові підходи до розгляду сутності категорії «цифровізація»
Джерело: складено авторкою.

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Отже, аналізуючи інформацію рис. 1, можна впевнено констатувати, що цифровізація – це процес, який пов'язаний з активним створенням, використанням, удосконаленням інформаційно-комунікаційних технологій.

Таким чином, оперуючи результатами дослідження щодо сутності категорій «трансформація», «цифровізація» можна констатувати, що цифровізація є процесом, який приводить до трансформації окремих систем, включаючи економічні, зміни звичайної моделі їх функціонування. У багатьох наукових працях при визначенні змісту цифровізації науковці також стверджують, що вона призводить саме до виключно якісних змін у функціонуванні систем. Проте, на нашу думку, це відбувається не завжди.

Для більш ґрунтовного визначення сутності категорії «цифрова трансформація» також проаналізуємо наукові підходи вчених до розгляду її змісту, які сформуливалися в науковій літературі. Відповідна інформація представлена в таблиці.

Таблиця

Наукові підходи до розгляду сутності категорії «цифрова трансформація»

Зміст	Джерело
1	2
Цифрова трансформація – це культурна, організаційна та операційна зміна організації, галузі чи екосистеми шляхом розумної інтеграції цифрових технологій, процесів та компетенцій на всіх рівнях та функціях поетапно та стратегічно [23].	Digital transformation: online guide to digital business transformation. URL: https://www.i-scoop.eu/digital-transformation .
Цифрова трансформація – політика і процес впливу держави на суспільство загалом, його інституції, апарат самої держави, економіку і бізнес із метою впровадження цифрових інформаційно-комунікаційних технологій в їх життєдіяльність [12, с. 280].	Марченко В. Б. Поняття та правове забезпечення цифрової трансформації в Україні. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i> . 2019. № 6. С. 279-282. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2019/68.pdf .
Цифрова трансформація – організаційні чи суспільні зміни на основі впровадження цифрових технологій в усі аспекти взаємодії з людиною [8, с. 143].	Круглов В. Державна політика трансформації ринку праці: виклики цифрової епохи. <i>Науковий вісник: Державне управління</i> . 2021. № 1(7). С. 140-161.
Цифрова трансформація – зміна культури та мислення організації при переході від традиційних процесів до цифрових технологій у внутрішній, орієнтований на персонал (employee-facing), і зовнішній, орієнтований на клієнта (customer-facing), функціях компанії, та дозволяє адаптувати організацію до швидкого розвитку технологій [14, с. 218].	Новак І. М. Трансформація менеджменту персоналу в цифровій екосистемі організації. <i>Соціально-трудова сфера в координатах нової економіки та глобальної соціоекономічної реальності: виклики, шляхи розвитку</i> : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф.; 11–12 листопада 2020 р. Київ : КНЕУ, 2021. С. 218–220.
Цифрова трансформація – процес світового рівня, який включає цифрову трансформацію галузей економіки, цифрову модернізацію механізмів управління та інтеграційних процесів, формування цифрового ринку та розвитку цифрової інфраструктури [10, с. 213].	Любохимець Л. С., Шпуляр Є. М. Цифрова трансформація національної економіки: сучасний стан та тренди майбутнього. <i>Вісник Хмельницького національного університету</i> . 2019. № 4. С. 213-217.
Цифрова трансформація – це перехід компанії до цифрового бізнесу за допомогою зміни організаційної культури, впровадження сучасних інформаційних технологій, які розширюють межі організації [21, с. 165].	Чмерук Г. Г. Цифрова трансформація як нова форма трансформації фінансових відносин суб'єктів господарювання. <i>Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка</i> . 2019. Т. 24, Вип. 4. С. 164-169.
Цифрова трансформація – це унікальний інструмент цифрової революції, за своєчасного і правильного використання якого вітчизняні підприємства зможуть відтворити втрачені лідерські позиції в новій цифровій економіці [2, с. 16].	Бречко О. В. Детермінанти цифрової трансформації національної економіки. <i>Вісник Тернопільського національного економічного університету</i> . 2020. Вип. 4. С. 7–24.
Цифрова трансформація – незворотний процес упровадження цифрових технологій в умовах розвитку ери цифрової економіки для вдосконалення життєдіяльності людини, бізнесу, суспільства і держави загалом [18, с. 94].	Струтинська І.В. Дефініції поняття «цифрова трансформація». <i>Причорноморські економічні студії</i> . 2019. Вип. 48-2. С. 91-96.

Закінчення табл.

1	2
Цифрова трансформація – процес переходу на новий рівень ведення бізнесу, зі зміною моделей функціонування, управління і бізнес процесів, з використанням сучасних цифрових технологій, в усіх сферах діяльності [3, с. 110].	Воржакова Ю. П., Хлебінська О. І. Сутність цифрової трансформації з різних позицій підприємців та науковців. <i>Економіка та держава</i> . 2021. № 9. С. 107-111.
Цифрова трансформація – перманентний процес, що стосується розвитку різноманітних ІТ-секторів з метою стимулювання створення інноваційних технологій для співпраці та розвитку на міжнародному рівні [20].	Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти / Центр Разумкова. Київ : Видавництво “Заповіт”, 2020. 274 с.
Цифрова трансформація – якісні, революційні зміни, які полягають у цифрових перетвореннях окремих процесів і у принциповій зміні структури економіки, у перенесенні центрів створення доданої вартості у сферу цифрових ресурсів і наскрізних цифрових процесів [13, с. 409].	Назарова Г. В., Руденко В. О. Цифрова економіка: етимологія та інституційна структура. <i>Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики</i> : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада 2021 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. С. 92

Джерело: складено авторкою

Отже, аналіз результатів систематизації концепції розгляду сутності категорії «цифрова трансформація» дає підстави стверджувати про наявність різних підходів до розгляду її змісту. Проте загалом можливо виокремити такі її характерні риси:

- 1) цифрова трансформація – безперервний процес зміни окремих систем у результаті впливу на їх функціонування інформаційно-комунікаційних технологій;
- 2) цифрова трансформація можлива лише за наявності складного процесу створення та розвитку інноваційних інформаційних технологій;
- 3) цифрова трансформація може відбуватися виключно на основі залучення нових інформаційно-комунікаційних технологій, їх імпорту до різних суспільних систем;
- 4) цифрова трансформація – процес світового рівня і їй не притаманні кордони; проте при цьому, рівень впливу цифрових технологій на зміну різних систем можливо знизити штучним шляхом;
- 5) цифрова трансформація – процес об’єктивний і її розвиток не залежить від моделей поведінки окремих економічних систем (суб’єктів, країн і т. ін.);
- 6) цифрова трансформація – це також і результат впливу інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток окремих систем;
- 7) цифрова трансформація – це сукупність різних за своєю природою трансформаційних процесів, які в комплексі сприяють зміні моделі функціонування і розвитку окремих систем;
- 8) цифрова трансформація – процес зміни, який притаманний системам різних розмірів, типів та властивостей;
- 9) цифрова трансформація – результат впливу, який може бути як позитивним, так і негативним, але в переважній більшості випадків є комплексним і йому притаманні як конструктивні, так і деструктивні наслідки та ін. [4, с. 26-27; 24; 25, с. 198].

Таким чином, враховуючи окреслене, пропонуємо цифрову трансформацію розглядати як процес зміни моделі функціонування окремої системи, її компонентів, взаємозв’язків між ними, яка обумовлена активним застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій. Зазначимо, що для окремих типів суспільних систем притаманні свої особливості цифрової трансформації та результати її впливу.

Висновки і пропозиції. Отже, у статті розглянуто питання визначення сутності цифрової трансформації, конкретизації особливостей цього процесу. Проведене дослідження дає змогу констатувати складну природу цифрової трансформації як наукової категорії. З метою детального дослідження змісту цієї дефініції у статті проаналізовано сутність та-

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

ких категорій, як «трансформація», «цифровізація». У результаті встановлено, що дефініція «трансформація» узагальнює у своєму змісті всі процеси, які пов'язані зі змінами стану окремих систем. При цьому ця категорія є міждисциплінарною та використовується в межах фактично всіх наук. Також визначено, що в економіці трансформація розглядається як безперервний процес зміни економічних систем, їх окремих компонентів.

Цифровізація за своєю природою являю собою процес, який виник і розвивається виключно на основі активного використання інформаційно-комунікаційних технологій. Категорія цифровізації уособлює у своїй сутності всі процеси, які пов'язані із впливом таких технологій на розвиток окремих систем, їх взаємодію з іншими системами. Результати дослідження дають змогу констатувати багатоаспектну природу процесу цифровізації та його ролі у розвитку окремо функціонуючих об'єктів.

Для поглиблення розуміння сутності категорії «цифрова трансформація» у статті також проаналізовано зміст сформованих наукових підходів до розгляду цієї дефініції. У результаті встановлено наявність багатоваріантності у трактуванні її змісту. На основі детального аналізу сутності таких дефініцій як «трансформація», «цифровізація», врахування наукових концепцій трактування цифрової трансформації було запропоновано авторський підхід до розгляду її сутності. Також у статті ідентифіковано основні особливості цифрової трансформації.

Список використаних джерел

1. Барановський О. І. Зміст трансформаційних процесів в економічних системах / О. І. Барановський // Вісник університету банківської справи. – 2017. – № 1 (28). – С. 3-14.
2. Бречко О. В. Детермінанти цифрової трансформації національної економіки / О. В. Бречко // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2020. – Вип. 4. – С. 7-24.
3. Воржакова Ю. П. Сутність цифрової трансформації з різних позицій підприємців та науковців / Ю. П. Воржакова, О. І. Хлебінська // Економіка та держава. – 2021. – № 9. – С. 107-111.
4. Дубина М. В. Концептуальні аспекти дослідження сутності діджиталізації та її ролі в розвитку сучасного суспільства / М. В. Дубина, О. М. Козляниченко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2019. – № 3 (19). – С. 21-32.
5. Дубина М. Інституційні трансформації фінансової системи України в умовах розвитку цифрової економіки / М. Дубина, О. Попело, О. Тарасенко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2021. – № 1 (25). – С. 91-110.
6. Качкарда Ю. Цифрова трансформація – це організація бізнесу з точки зору цінності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/tech/tsifrova-transformatsija-tse-orhanizatsija-biznesu-z-tochki-zoru-tsinnosti-2497503.html>.
7. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.
8. Круглов В. Державна політика трансформації ринку праці: виклики цифрової епохи / Круглов В. // Науковий вісник: Державне управління. – 2021. – № 1(7). – С. 140-161.
9. Кудлаєнко С. В. Трансформаційні процеси і державна соціальна політика: необхідність врахування особливостей [Електронний ресурс] / С. В. Кудлаєнко // Інвестиції: практика та досвід. – 2018. – № 18. – С. 37-41. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/18_2018/9.pdf.
10. Любохимець Л. С. Цифрова трансформація національної економіки: сучасний стан та тренди майбутнього / Л. С. Любохимець, Є. М. Шпуляр // Вісник Хмельницького національного університету. – 2019. – № 4. – С. 213-217.
11. Маркевич К. Цифровізація: переваги та шляхи подолання викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rozumkov.org.ua/statti/tsyvrovizatsiia-perevagy-ta-shliakhy-podolannia-vykykiv>.
12. Марченко В. Б. Поняття та правове забезпечення цифрової трансформації в Україні [Електронний ресурс] / В. Б. Марченко // Юридичний науковий електронний журнал. – 2019. – № 6. – С. 279-282. – Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/6_2019/68.pdf.

13. Назарова Г. В. Цифрова економіка: етимологія та інституційна структура / Г. В. Назарова, В. О. Руденко // Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 19 листопада 2021 р. – Х. : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. – С. 406-409.

14. Новак І. М. Трансформація менеджменту персоналу в цифровій екосистемі організації / І. М. Новак // Соціально-трудова сфера в координатах нової економіки та глобальної соціально-економічної реальності: виклики, шляхи розвитку : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф.; 11–12 листопада 2020 р. – К. : КНЕУ, 2021. – С. 218-220.

15. Руденко М. В. Цифровізація економіки: нові можливості та перспективи / М. В. Руденко // Економіка та держава. – 2018. – № 11. – С. 61-65.

16. Руденко М. В. Цифровізація: категоріальні особливості та специфіка трактування [Електронний ресурс] / М. В. Руденко // Економічний форум. – 2021. – № 4. – С. 3-13. – Режим доступу: https://lntu.edu.ua/sites/default/files/fls/ekonomichnyi_forum_4_2021_0.pdf.

17. Сидоренко С. В. Цифрова трансформація суспільства в умовах четвертої промислової революції / С. В. Сидоренко // Мультиверсум. Філософський альманах. – 2021. – Вип. 1(173), т. 1. – С. 31-43.

18. Струтинська І. В. Дефініції поняття «цифрова трансформація» / І. В. Струтинська // Причорноморські економічні студії. – 2019. – Вип. 48-2. – С. 91-96.

19. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html>.

20. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти / Центр Разумкова. Київ : Видавництво “Заповіт”, 2020. 274 с.

21. Чмерук Г. Г. Цифрова трансформація як нова форма трансформації фінансових відносин суб'єктів господарювання / Г. Г. Чмерук // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2019. – Т. 24, Вип. 4. – С. 164-169.

22. Шапошников К. С. Вплив інституційного середовища на інноваційний розвиток економіки регіону / К. С. Шапошников // Причорноморські економічні студії. – 2018. – Вип. 29. – С. 34-36.

23. Digital transformation: online guide to digital business transformation [Electronic recourse]. – Accessed mode: <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation>.

24. Methodological approach to economic analysis and control of enterprises under conditions of economic systems transformation / A. Viknianska, D. Kharynovych-Yavorska, M. Sahaidak, A. Zhavoronok, V. Filippov // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. – 2021. – Vol. 4. – Pp. 150-157.

25. Transformation of Household Credit Behavior in the Conditions of Digitalization of the Financial Services Market / M. Dubyna, A. Zhavoronok, N. Kudlaieva, I. Lopashchuk // Journal of Optimization in Industrial Engineering. – 2021. – Vol. 14(1). – Pp. 97-102.

References

1. Baranovskyi, O.I. (2017). Zmist transformatsiinykh protsesiv v ekonomichnykh systemakh [Content of transformation processes in economic systems]. *Visnyk universytetu bankivskoi spravy – Bulletin of the University of Banking*, (1(28)), 3-14.

2. Brechko, O.V. (2020). Determinanty tsyfrovoy transformatsii natsionalnoi ekonomiky [Determinants of digital transformation of the national economy]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Visnyk of Ternopil National University of Economics*, 4, 7–24.

3. Vorzhakova, Yu.P., & Khlebynska, O.I. (2021). Sutnist tsyfrovoy transformatsii z riznykh pozytzii pidpriyemtsiv ta naukovtsiv [The essence of digital transformation from different positions of entrepreneurs and scientists]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and state*, (9), 107-111.

4. Dubyna, M.V., Kozlianchenko, O.M. (2019). Kontseptualni aspekty doslidzhennia sutnosti didzhytalizatsii ta yii roli v rozvytku suchasnoho suspilstva [Conceptual aspects of the study of the essence of digitalization and its role in the development of modern society]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*, (3(19)), 21-32.

5. Dubyna, M., Popelo, O., Tarasenko, O. (2021). Instytutsiini transformatsii finansovoi systemy Ukrainy v umovakh rozvytku tsyfrovoy ekonomiky [Institutional transformations of the financial system of Ukraine in terms of digital economy development]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*, (1(25)), 91-110.

6. Kachkarda, Yu. (2018). Tsyfrova transformatsiia – tse orhanizatsiia biznesu z tochky zoru tsinnosti [Digital transformation - is the organization of business in terms of value]. <https://biz.nv.ua/ukr/tech/tsifrova-transformatsija-tse-orhanizatsija-biznesu-z-tochki-zoru-tsinnosti-2497503.html>.

7. Kontseptsiia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018-2020 roky [The concept of development of the digital economy and society of Ukraine for 2018-2020]. (2018). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

8. Kruhlov, V. (2021). Derzhavna polityka transformatsii rynku pratsi: vyklyky tsyfrovoy epokhy [State policy of labor market transformation: the challenges of the digital age]. *Naukovyi visnyk: Derzhavne upravlinnia – Scientific Bulletin: Public Administration*, (1(7)), 140-161.

9. Kudlaienko, S.V. (2018). Transformatsiini protsesy i derzhavna sotsialna polityka: neobkhdnist vrakhuvannia osoblyvosti [Transformation processes and state social policy: the need to take into account the peculiarities]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, (18), 37-41. http://www.investplan.com.ua/pdf/18_2018/9.pdf.

10. Liubokhymets, L.S., Shpuliar, Ye.M. (2019). Tsyfrova transformatsiia natsionalnoi ekonomiky: suchasnyi stan ta trendy maibutnoho [Digital transformation of the national economy: current status and trends of the future]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Visnyk of Khmelnytsky National University*, (4), 213-217.

11. Markevych, K. (2021). Tsyfrovizatsiia: perevahy ta shliakhy podolannia vyklykiv [Digitalization: benefits and ways to overcome challenges]. <https://razumkov.org.ua/statti/tsyfrovizatsiia-perevagy-ta-shliakhy-podolannia-vyklykiv>.

12. Marchenko, V.B. (2019). Poniattia ta pravove zabezpechennia tsyfrovoy transformatsii v Ukraini [The concept and legal support of digital transformation in Ukraine]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal – Legal scientific electronic journal*, (6), 279-282. http://www.lsej.org.ua/6_2019/68.pdf.

13. Nazarova, H.V., Rudenko, V.O. (2021). Tsyfrova ekonomika: etymolohiia ta instytutsiina struktura [Digital economy: etymology and institutional structure]. *Konkurentospromozhnist ta innovatsii: problemy nauky ta praktyky: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii – Competitiveness and innovation: problems of science and practice: materials of the International scientific-practical Internet conference* (pp. 406-409). FOP Liburkina L. M.

14. Novak, I.M. (2021). Transformatsiia menedzhmentu personalu v tsyfrovii ekosystemi orhanizatsii [Transformation of personnel management in the digital ecosystem of the organization]. *Sotsialno-trudova sfera v koordynatakh novoi ekonomiky ta hlobalnoi sotsioekonomichnoi realnosti: vyklyky, shliakhy rozvytku – Socio-labor sphere in the coordinates of the new economy and global socio-economic reality: challenges, ways of development* (pp. 218-220). KNEU.

15. Rudenko, M.V. (2018). Tsyfrovizatsiia ekonomiky: novi mozhlyvosti ta perspektyvy [Digitalization of the economy: new opportunities and prospects]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, (11), 61-65.

16. Rudenko, M.V. (2021). Tsyfrovizatsiia: katehoriialni osoblyvosti ta spetsyfika traktuvannia [Digitization: categorical features and specifics of interpretation]. *Ekonomichniy forum – Economic Forum*, (4), 3-13. https://lntu.edu.ua/sites/default/files/fls/ekonomichniy_forum_4_2021_0.pdf.

17. Sydorenko, S.V. (2021). Tsyfrova transformatsiia suspilstva v umovakh chetvertoi promyslovoi revoliutsii [Digital transformation of society in the fourth industrial revolution]. *Multyversum. Filosofskiy almanakh. – Multiverse. Philosophical Almanac*, 1(1(173)), 31-43.

18. Strutynska, I.V. (2019). Definitcii poniattia «tsyfrova transformatsiia» [Definitions of "digital transformation"]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*, 48-2, 91-96.

19. Ukraina 2030E – kraina z rozvynutoiu tsyfrovoy ekonomikoju [Ukraine 2030E - a country with a developed digital economy]. <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html>.

20. Tsyfrova ekonomika: trendy, ryzyky ta sotsialni determinanty [Digital economy: trends, risks and social determinants]. (2020). Vydavnytstvo “Zapovit”.

21. Chmeruk, H.H. (2019). Tsyfrova transformatsiia yak nova forma transformatsii finansovykh vidnosyn subiektiv hospodariuvannia [Digital transformation as a new form of transformation of financial relations of economic entities]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Ekonomika – Bulletin of the Odessa National University. Series: Economics*, 24(4), 164-169.

22. Shaposhnykov, K.S. (2018). Vplyv instytutitsiinoho seredovyshecha na innovatsiinyi rozvytok ekonomiky rehionu [Influence of the institutional environment on the innovative development of the region's economy]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*, 29, 34-36.

23. Digital transformation: online guide to digital business transformation. <https://www.i-scoop.eu/digital-transformation>.

24. Viknianska, A., Kharynovych-Yavorska, D., Sahaidak, M., Zhavoronok, A., Filippov, V. (2021). Methodological approach to economic analysis and control of enterprises under conditions of economic systems transformation. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 4, 150-157.

25. Dubyna, M., Zhavoronok, A., Kudlaieva, N., Lopashchuk, I. (2021). Transformation of Household Credit Behavior in the Conditions of Digitalization of the Financial Services Market. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, 14(1), 97-102.

Отримано 28.11.2021

UDC 330.52:004

Inna Yakushko

PhD in Economics, Doctoral Student (Economics)

IHE «Academician Yuriy Bugay International Scientific and Technical University» (Kyiv, Ukraine)

E-mail: yakushko_i@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-1161-7383>

ESSENCE AND PECULIARITIES OF DIGITAL TRANSFORMATION

Current development of the national economy is taking place in the conditions of active spread of digital technologies around the world. New information and communication technologies today have a significant impact on the functioning of all economic entities, contribute to the innovative development of them, transformation of their usual existence model. Thus, taking into account the outlined, today, issues of the research of digitalization processes of the national economy, deepening of theoretical and applied aspects of their development became relevant.

Within the article, the issue of defining the essence of digital transformation, specifying the features of this process, are considered. The study allows us to state a complex nature of digital transformation as a scientific category. In order to study in detail, the content of this definition, within the article, the essence of such categories as transformation, digitalization is analyzed, and it is found that the definition of “transformation” summarizes in its content all the processes associated with changes in individual systems. At the same time, this category is interdisciplinary and is used within virtually all sciences.

Digitalization by its nature is a process that arose and develops solely through active use of information and communication technologies. The category of digitalization embodies in its name all processes associated with the impact of such technologies on the development of individual systems, their interaction with other systems.

To deepen the understanding of the essence of the category “digital transformation”, within the article, the content of existing scientific approaches to the consideration of this definition is also analyzed. As a result, the presence of diversity in the interpretation of its content is established. Based on a detailed analysis of the essence of such definitions as “transformation”, “digitalization”, considering scientific concepts of the interpretation of digital transformation, the author’s approach to considering its essence is proposed. Moreover, in the article, the main peculiarities of digital transformation are identified.

Keywords: digitalization; transformation; digital transformation; information and communication technologies; economic system.

Table: 1. Fig.: 2. References: 25.